

“Hij gaat ons voor”

Lieve prelaten, beste medebroeders, dierbare zusters en dierbare Geassocieerden.

1. Op weg naar Pasen.

Pater Jezuiet Theo Schmidkonz, onlangs overleden, was verantwoordelijk voor de priesters in de pastoraal van het bisdom Augsburg. Hij bracht een boek uit met de titel “OP WEG NAAR PASEN. Een hoopvolle weg in 14 staties.” (1). We kennen natuurlijk de 14 staties van de kruisweg. Zijn opzet was een dergelijke bezinning in 14 staties te brengen over de verrijzenis van de Heer. De eerste statie daarvan is : “De vrouwen gaan naar het graf”. (Mc 16, Lc. 24) en het eindigt met de 14^e statie “Stefanus en Saulus getuigen over de verrijzenis van Christus”. (Hand.) In de dagen na Pasen wordt de lezer uitgenodigd om te starten met een bezinning over de weg van geloof en hoop, over een nieuwe levensstijl. Deze weg begint op paasmorgen met duisternis, radeloosheid, verwarring, onzekerheid. Maar stap na stap klaart de mist op, de Paaszon rijst op en vertrouwen en hoop laait op in het hart van deze vrouwen. Schmidkonz wijst erop dat de leerlingen van Jezus al vlug leerlingen van de weg (2) werden genoemd of leerlingen van de “nieuwe weg”, of van de “Paasweg”. In de Handelingen der Apostelen kunnen we lezen hoe deze leerlingen leefden : “Allen die het geloof hadden aangenomen, waren eensgezind en bezaten alles gemeenschappelijk; ze waren gewoon hun bezittingen te verkopen en onder allen te verdelen naar ieders behoefte. Dagelijks bezochten ze trouw de tempel, braken het brood in een of ander huis, genoten samen hun voedsel in blijdschap en eensgezind van hart, loofden God en stonden in de gunst bij het hele volk” (Hand. 2,44-47).

Er was geen armoede of vervreemding maar liefdevol samenleven, “integendeel, ze bezaten alles gemeenschappelijk”. (Hand.4,32). We kennen deze teksten goed vanuit de regel van Sint Augustinus die begint met de verwijzing naar de primitieve kerk. “De menigte die het geloof had aangenomen, was één van hart en één van ziel”. (Hand. 4.32). We beseffen wel dat de beschrijving van deze primitieve kerk een geidealiseerd beeld geeft, in andere passages van de Handelingen vinden we trouwens meningsverschillen en zelfs ruzies. Maar wanneer deze leerlingen er naar streefden deze Paasweg te volgen dan kregen ze bijval en waardering. En dan horen we al gauw dat er talrijke leerlingen bijkwamen die met die weg instemden. Deze “Paas-Kerk” nam snel uitbreiding. Het geloof in de gekruisigde en verrezen Heer was voor menig mens, ook jongeren, een aanzet om zichzelf grootmoeding in te zetten voor evangelisatie en het verkondigen van de Blijde Boodschap, met een grote bezorgdheid voor de armen en noodlijdenden. Het fundament van deze eerste christenen, van dit “Paas-volk” was hun geloof in een leven na de dood en deed hen voorwaarts kijken naar een opstanding uit de dood. Dit ging gepaard met een grote naastenliefde en een grote solidariteit met de arme en de marginale mens. Dit stond in groot contrast met het grote fatalisme in de Oudheid, met een groot klasse-onderscheid en veel mensen in slavernij. Pasen was een boodschap voor een hoopvolle toekomst, die het volk in staat stelde om zich totaal ten dienste te stellen voor mensen in nood, om te ijveren voor een rechtvaardigere wereld, om een perspectief te bieden voor een goeter doel in de toekomst, niet als een loze belofte of een loutere projectie van onvervulde wensen, maar als een zekerheid gebaseerd op de verrijzenis van de Heer:

“Als er geen opstanding van de doden bestaat, is ook Christus niet verrezen. En als Christus niet is verrezen, is onze prediking zonder inhoud, en uw geloof zonder grond. Dan volgt zelfs dat wij over God een vals getuigenis hebben afgelegd; want dan hebben wij tegen God in getuigd dat Hij Christus ten leven heeft gewekt, wat Hij niet gedaan heeft, indien, zoals zij beweren, de doden niet verrijzen. Maar zo is het niet! Christus is opgewekt uit de doden als eersteling van hen die

ontslapen zijn. Want omdat door één mens de dood is gekomen, komt door één mens ook de opstanding der doden". (1 Kor. 15, 13-15.20-21).

2. Getuigenis van Pasen.

De verrijzenis van de Heer was geen gebeurtenis die nauwkeurig is opgetekend of verfilmd. Dit ontwaken bij God speelt zich af op de grens van tijd en eeuwigheid, op de grens van dit leven en het hiernamaals, tussen nu en hierna. Het overstijgt onze ervaring en perceptie. We kunnen enkel maar geloven in dit volk " dat de verrezen Heer kon zien en horen, beter gezegd, de verrezen Heer heeft zichzelf getoond in zijn nieuwe bestaansvorm. Al de paasverhalen, hoewel vrij verschillend in menig

detail, stemmen op het belangrijkste feit overeen, nl. Dat deze man, gestorven op het kruis, leeft en aanwezig is temidden van zijn leerlingen, dat Hij naar Galilea is gegaan en dat Hij deze eenvoudige vissers uitstuurt over gans de wereld". (3) Maria van Magdala ging na haar ontmoeting met de man in de tuin en die haar bij naam noemde, Maria, naar de apostelen en deelde hen mee "Ik heb de Heer gezien" en "wat Hij haar gezegd had". (Joh.20,18) Het is haar onwrikbaar getuigenis en geloof dat ze de verrezen Heer heeft gezien. Ook de apostelen delen, nadat ze de verrezen Heer gezien hebben in verschillende situaties, dezelfde onwrikbare overtuiging.

In de paasverhalen van de Synoptici vinden we nog een ander belangrijk detail. Wanneer de drie vrouwen bij het graf aankomen discussieren ze over het probleem " Wie zal voor ons de steen bij de ingang van het graf wegnemen?" (Mc.16,3) "er stonden plotseling twee mannen in witte gewaden voor hen"(Lc. 24,4) die hen vroegen "Waarom zoeken jullie de levende tussen de doden?" v.5 1 of 2 man gaven de eerste informatie over het paasgebeuren, 1 of 2 engelen, die als hemelse boodschappers in witte gewaden het ongeloofelijke nieuws brachten : " Hij is niet hier, Hij is verrezen. Herinnert u hoe Hij nog in Galilea gezegd heeft : De Mensenzoon moet overgeleverd worden in zondige mensenhanden en aan het kruis geslagen, maar op de derde dag verrijzen: v 5-6. In onze orde Orde waren deze mannen in het wit de inspiratiebron voor het witte habijt. Sint Norbertus heeft precies dit wit habijt gekozen denkend aan het getuigenis van de verrijzenis (4). Ons wit gewaad is een uitwendig teken maar het verwijst naar de innerlijke bereidheid om te getuigen over het mysterie van de verrezen Heer.

Het witte gewaad is geen extravagant klerikaal gewaad, het is geen esthetische keuze om er beter uit te zien. Integendeel, het is onze taak om in ons leven te getuigen van de levende Heer, dat Hij de dood heeft overwonnen en de deur opende voor het eeuwig leven. In een conferentie voor religieuzen zei Manfred Schauer, bisschop van Linz in Oostenrijk : "Het leerling-zijn is een "*doorn in het oog*" het is een uitdaging ; in het leerling-zijn licht het eigene van het Evangelie op. Zeker, iedereen is geroepen tot heiligheid. De evangelische raden en onderrichtingen maken je niet per sé beter, vromer en liefdevoller, maar zij zijn een teken, een aansporing het koninkrijk van de Heer op te zoeken, het een stem te geven, een boodschap die niet mag vergeten worden. In een geseulariseerde maatschappij zijn de ordes en de congregaties tekenen van levendige getuigenis van de vriendschap met Jezus" (5)

3. Levensgetuigenis.

In het jaar 1580 werden in Dublin twee abten gearresteerd terwijl ze het officie aan 't bidden waren. Ze werden opgesloten in Dublin Castle. Ze werden gedwongen om het katholiek geloof en het gezag van de paus af te vallen. De twee abten, abt John O'Mulkerin (Joannes Kieranus) OPR.AEM van de norbertijner abdij Lough Cé, en abt Gelasius O'Cullenan, cistercienserabt van Boyle, ondergingen foltering. Hun voeten werden verschroeid, hun ledematen met hamerslagen bewerkt. Dit alles, en ondanks een poging tot omkoperij, bracht hen niet van hun stuk. Beide gevangenen werden veroordeeld tot ophanging met vierdeling. Zij werden geboeid door de straten gesleurd voor

ieders ogen. Iemand onder hen had de zegen bekomen van de abten en getuigde van hun heroïsch geloof. Anderen, gesticht door zulk een standvastig geloof ondanks de martelingen, keerden terug naar de katholieke kerk. Wanneer de twee vurige dienaars op de plaats van de executie aankwamen overviel abt John een grote angst. Maar zijn vurige metgezel moedigde hem aan om te blijven volharden tot de palm van het martelaarschap. Hem verzekerend van de aanwezigheid van de almachtige God en de Heilige Maagd Maria wees hij hem op de onvergankelijke kroon waarmee ze voor de troon van God zouden komen te staan op het moment van hun dood. Met hernieuwd vertrouwen antwoordde John : “Willingly ik aanvaard je woord van vertrouwen”. Nadat ze tesamen gebeden hadden tot Jezus werden de twee religieuzen opgehangen op 21 november 1580 en nog levend werden ze onthoofd. Later werden zij op verzoek van de familie van de marterlaars op een christelijke begraafplaats bijgezet.(6)

In een gebed voor hun zaligspreking horen we hun wonderbaar voorbeeld van loyaleiteit voor de kerk en het aanvaarden van het martelaarschap eerder dan uit te zijn op werelds loon. Hun leven en dood zijn een voorbeeld van geloof in de verrijzenis en in de belofte van de Heer : “ Wie mijn volgeling wil zijn, moet mij volgen door zichzelf te verloochenen en zijn kruis op te nemen. Want wie zijn leven wil redden, zal het verliezen. Maar wie zijn leven verliest om mijnentwil en het evangelie, zal het redden”. (Mc. 8,34-35). Abt John verzeilde door al die folteringingen in een diepe geloofscrisis. Maar het getuigenis en de standvastigheid van zijn gezelschap gaven hem de vernieuwde kracht om deze bekoring van zwakheid te overwinnen. In ons geloofsleven hebben we nood aan voorbeelden van anderen, hun standvastigheid bij het “*marturia*”... we kunnen voor een ander een grote steun en bevestiging zijn om in het geloof te volharden ondanks penibele omstandigheden. Onze weg naar God gaan we samen bij het volharden in onze roeping met een oprechte authenticiteit en een authentieke oprechtheid. En we bidden tot deze eerste Ierse martelaren onder de regering van Elisabeth dat wij trouw in de voetsporen mogen blijven gaan van onze Heer en steeds meer getuigen zijn van de verrijzenis, die de heilige Norbert aanzette om het witte habijt te kiezen.

4. “Hij gaat u voor naar Galilea!”

Onlangs hebben we het laatste Definitorium gehad in de gastvrije abdij van Berne/Heeswijk (12-14 maart,2018). Tijdens de bijeenkomst zijn we ook naar Rolduc, Kerkrade (Zuid-Limburg) geweest. Daar zal het Generaal Kapittel plaats hebben. Samen met de secretaris van het kapittel, abt Denis Hendrickx en de provisor van het kapittel, Klaas Fongers hebben wij in grote lijnen het programma voorbereid.

De voorbereiding lijkt vlot te lopen en we nodigen alle medebroeders en – zusters en geassocieerden uit om te bidden voor het welslagen van het kapittel. Dat het een echt broederlijke uitwisseling van ideeën mag zijn en van verrijkende dialogen. Dit kapittel staat ook in het teken van het komende jubileum van de orde “900 jaar reguliere norbertijns kanonikaal leven in dienst van de kerk”. Die viering heeft plaats in 2021. We weten dat onze orde te Prémontre is gesticht met Kerstmis 1121. Het samenvallen van Kerstmis (“*NATIVITAS DOMINI*”) met het begin van onze Orde (“*NATIVITAS ORDINIS*”) richt ons geloof bijzonder op dit aspect van de menswording. Maar we zijn allen gedoopt in de dood en de verrijzenis van onze Heer Jezus Christus, die ons uitnodigt zich met Hem te verenigen, Hem te laten geboren worden in ons hart, en op die manier getuigen te zijn door ons leven individueel en in gemeenschap zodat de wereld en de mensen via ons iets kan ervaren van “één van hart en ziel”. Dit woord moge ons aanzetten “het heeft onder ons gewoond” (Joh.1,14) zodat zijn liefde en aanwezigheid via onze gemeenschappen doorstroomt naar de mensen rondom ons. (7)

Ten slotte wens ik alle medebroeders en –zusters, alle geassocieerden en medewerk(st)ers met onze communiteiten een ZALIG PAASFEEST en een gezegende Paasweg als gemeenschap, als religieus, als Godgewijde mensen op verschillende manieren. Wat er in onze Orde ook mag

geschieden bij het komende Generaal Kapittel beeindig ik mijn periode als abt-generaal. We moeten luisteren naar de boodschap van een man in wit gewaad : “*Hij gaat u voor naar Galilea*”.

Overall waar we leven is Hij is voor ons de toekomst en inspiratie, . Hij gaat ons voor, wij zijn leerlingen en treden in zijn voetspoor. Met deze hoop en vertrouwen en met deze zekerheid (zoals abt John het zei) willen wij toeleven naar dit kapittel, naar het jubileumjaar waar wij het verleden herdenken, onze dagelijkse inzet versterken, maar steeds voorwaarts kijkend, want

“Hij gaat u voor naar Galilea!” (Mt.28,7)

Rome, Pasen 2018

Thomas Handgrättinger *OPRAEM*
Abt-Generaal

Voetnoten :

1. *Theo Schmidkonz, Osterweg: Ein Weg der Hoffnung und des Lebens in 14 Stationen. Mit Bilden von Sieger Köder, Ostfildern 2015*
2. *‘Followers of the Way’ Hand. 9,2 “om alle aanhangers die Hij zou vinden, mannen zowel als vrouwen”*
3. *Cfr. Schmidkonz blz. 6-7*
4. *Das Leben des hl Norbert, (Vita A.Kap.12) in Hatto Kallifetz, Lebensbeschreibungen einiger Bischöfe. Darmstadt 1973, p. 491.*
5. *Dag van de Orde, Oberösterreich, 14 – 10 – 2017 in Stift Kremsmünster*
6. *Gepubliceerd door de Postulator Ordinis bij een gebedskaart.*
7. *Konstituties Nr.68.*